

**ANEXA C. DOCUMENTE INTERNAȚIONALE, REGIONALE ȘI NAȚIONALE
SELECTATE ÎN DOMENIUL PRO BONO**

Declarația Pro Bono a Asociației Internaționale a Barourilor (AIB)¹

Aprobată de Consiliul AIB în octombrie 2008

Consiliul Asociației Internaționale a Barourilor, vocea globală a profesiei de avocat:

- a) Inspirat de viziunea unei lumi mai bune, mai echitabile;
- b) Afirmând rolul vital al profesiei de avocat în atingerea acestei viziuni;
- c) Recunoscând că accesul la justiție este esențial pentru libertate, echitate, demnitate, progres, dezvoltare și statul de drept;
- d) Promovând faptul că barierele în calea justiției, oriunde ar exista, ar trebui înfrânte și dezmembrate drept o cauză de cea mai înaltă prioritate;
- e) Regretând faptul că accesul la justiție, reprezentarea și consilierea juridică efectivă nu sunt accesibile tuturor celor care au nevoie de ele, în special celor săraci, defavorizați și marginalizați;
- f) Reamintind că accesul la justiție pentru toți indivizii este un drept al omului și că guvernele au responsabilitatea primordială de a realiza și proteja acel drept al omului prin măsuri precum asistență juridică garantată de stat, așa cum s-a subliniat în articolul 10 din Declarația ONU privind drepturile omului, articolul 14 alineatul (3) litera (d) din Pactul internațional privind drepturile civile și politice, alte principii internaționale, regionale și naționale, precum și Rezoluția privind asistența juridică adoptată de acest Consiliu în 1996;
- g) Îndemnând guvernele să aloce resurse suficiente pentru a pune la dispoziție asistența juridică pentru a răspunde nevoilor juridice critice ale celor săraci, defavorizați și marginalizați și să nu utilizeze asistența pro bono ca o scuză pentru reducerea asistenței juridice finanțate din fonduri publice;
- h) Conștientizând faptul că încrederea publică în instituțiile guvernamentale și judiciare este erodată de către lipsa justiției sau existența barierelor în calea justiției;
- i) Având în vedere că acordarea serviciilor pro bono de către profesia de avocat este de o importanță vitală pentru interesul public și profesional și ajută la îndeplinirea nevoilor legale nesatisfăcute ale celor săraci, defavorizați și marginalizați și la restabilirea încrederii publice în eficiența instituțiilor guvernamentale și judiciare;
- j) Conștient de faptul că profesia de avocat, având în vedere angajamentul său față de un sistem juridic corect și echitabil, deține o poziție unică și privilegiată în materie de justiție și, prin urmare, are datoria și oportunitatea de a oferi servicii juridice pro bono, împreună cu statul, sistemul judiciar, școlile de drept și organizațiile de servicii juridice;
- k) Respectând valoarea tradițiilor existente și a noilor inițiative, inclusiv a colaborărilor între asociațiile barourilor, firme de avocatură de drept privat și interes public, fundații și alte organizații

---

¹ Accesată de la: <http://www.ibanet.org/Document/Default.aspx?DocumentUid=C4B06FD6-A807-44D4-A98AC73B464589C6>.

neguvernamentale pentru a îmbunătăți accesul la justiție și pentru a oferi o protecție legală pro bono eficientă;

l) Luând notă de faptul că „pro bono” derivă din expresia latină pro bono publico, care se referă la muncă sau acțiuni desfășurate „pentru binele public”;

m) Crezând că este necesar un efort determinat pentru a avansa accesul la justiție prin activitatea pro bono și de a consolida angajamentul față de serviciul public în profesia juridică;

n) Considerând că motivația pentru standarde și practici inovatoare pro bono poate fi derivată din diversitatea care se găsește între sistemele și tradițiile juridice ale națiunilor; și

o) Reflectând la declarațiile valoroase făcute în acest domeniu la nivel național și regional, în special Declarația Pro Bono a Americilor și încurajarea mai multor astfel de declarații de a fi adoptate și puse în aplicare;

Declară și decide:

1. Consiliul solicită avocaților, firmelor de avocatură și barourilor să furnizeze servicii juridice pro bono, care sunt efectuate de un avocat cu o calitate echivalentă cu cea acordată clienților comerciali, fără remunerație sau așteptarea unei remunerații și, în principal, persoanelor sau comunităților defavorizate sau marginalizate sau organizațiilor care le asistă. Serviciile juridice pro bono se pot extinde la: consilierea sau reprezentarea persoanelor, comunităților sau organizațiilor care, altfel, nu și-ar fi putut exercita, afirma drepturile sau nu au acces la justiție; activități care sprijină administrarea justiției, consolidarea instituțiilor sau consolidarea lor; asistarea barourilor și a instituțiilor civice, culturale, educaționale și a altor instituții neguvernamentale care deserveșc interesul public care altfel nu poate obține consiliere sau reprezentare eficientă; asistarea la elaborarea legislației sau participarea la monitorizarea proceselor de judecată, monitorizarea alegerilor și procese similare, în care încrederea publică în sistemele legislative, judiciare și electorale poate fi în pericol; furnizarea de instruire juridică și sprijin prin îndrumare, management de proiect și schimb de resurse informaționale; precum și alte activități similare pentru a menține Statul de Drept.

2. Profesia juridică își reafirmă angajamentul față de serviciile juridice pro bono ca parte integrantă a profesiei, iar avocații și firmele de avocatură sunt încurajate să precizeze ce parte din timpul lor sau resursele lor o vor aloca per avocat serviciilor juridice pro bono în fiecare an.

3. Serviciul juridic pro bono ar trebui să fie asigurat pe o bază consistentă pe tot parcursul anului, în toate aspectele penale, civile și administrative în care asistența judiciară poate fi limitată și la nivel național și internațional.

4. Importanța și practica serviciului juridic pro bono ar trebui să fie subliniate și promovate în educația și practica juridică, făcând oportunitățile pro bono o parte a programelor academice sau practice pentru studenții de la drept și prin acordarea de avantaje avocaților care urmează instruire juridică continuă sau activitate în acest domeniu.

5. Avocații, judecătorii, firmele de avocatură, barourile, organizațiile guvernamentale și neguvernamentale și alte persoane interesate trebuie să promoveze conștientizarea serviciilor juridice pro bono interne și transfrontaliere și să pună în aplicare măsuri menite să monitorizeze și să raporteze profesiei și publicului pe scară largă în ce măsură accesul la justiție este facilitat prin măsuri pro bono.

6. Avocații, firmele de avocatură, barourile și alte organizații care angajează avocați, cu sau fără scop lucrativ, sunt încurajați să dezvolte sau să îmbunătățească politicile și programele lor pro bono specifice, să creeze condițiile și stimulentele necesare pentru a încuraja, evalua și recompensa activitatea pro bono, și de a continua sau de a oferi o instruire juridică continuă în acest domeniu, deoarece serviciul juridic pro bono este strâns legat de responsabilitatea socială corporativă a profesiei de avocat.

7. Consiliul solicită Guvernelor să promoveze și să sprijine eforturile pro bono ale profesiei de avocat în țările lor și să renunțe în orice fel la descurajarea furnizării unui astfel de serviciu. Mai mult, Guvernele ar trebui să asiste și să încurajeze serviciile juridice pro bono, prin măsuri cum ar fi neimpozitarea acestor servicii și acolo unde astfel de servicii sunt în prezent impozitate, astfel de taxe ar trebui să fie anulate.

8. AIB recunoaște și își exprimă recunoștința pentru eforturile multor avocați și firme de avocatură care și-au dedicat deja sau dedică o parte din activitățile lor profesionale serviciului juridic pro bono. AIB se angajează să încurajeze activ avocații, judecătorii, firmele de avocatură, barourile, școlile de drept, organizațiile guvernamentale și neguvernamentale să participe la serviciul juridic pro bono și le invită să folosească și să contribuie cu conținut la resursele de informare elaborate de AIB în acest domeniu, în special site-urile web www.internationalprobono.com, www.ibaprobono.com și www.roldirectory.org.

9. Avocații, judecătorii, firmele de avocatură, barourile, organizațiile guvernamentale și neguvernamentale și alte persoane interesate sunt invitate în special să organizeze, să participe și să sprijine activitatea pro bono și conferințele de acces la justiție, astfel încât formatul și furnizarea serviciului juridic pro bono să se îmbunătățească și astfel încât cei implicați în serviciul juridic pro bono să aibă o gamă largă de resurse atât pentru oferta, cât și pentru cererea unui astfel de serviciu, pentru a obține experiența relevantă.

10. Această declarație lansează o campanie educațională largă și un proces multianual de consultare de către IBA pentru a stabili sau promova o cultură pro bono, pentru a aprecia semnificația și importanța serviciului juridic pro bono, pentru a identifica și a conveni cele mai bune practici și angajamente specifice dorite cu privire la timp și resurse, să aprofundeze consensul și să facă progrese în acest domeniu. Comitetul Pro Bono și pentru acces la justiție este însărcinat să-și continue și să își extindă activitatea în acest domeniu și să monitorizeze și să raporteze cu privire la implementarea acestei declarații.

Declarația Pro Bono a Americilor²

ÎNTRUCÂT accesul la justiție și la reprezentare juridică sunt esențiale pentru societățile democratice;

ÎNTRUCÂT resursele Guvernului și ale organizațiilor de acordare a serviciilor juridice sunt insuficiente pentru a satisface nevoile juridice critice ale persoanelor și comunităților sărace și dezavantajate, lăsând deseori aceste nevoi nesatisfăcute;

ÎNTRUCÂT, prin urmare, nu toți membrii societății au acces veritabil la justiție sau la o reprezentare juridică eficientă, și acest lucru este valabil în special pentru persoanele și comunitățile sărace și defavorizate;

ÎNTRUCÂT absența accesului la justiție și la reprezentarea juridică subminează încrederea publicului în instituțiile guvernamentale și judiciare și în democrație;

ÎNTRUCÂT profesia de avocat are un rol privilegiat și este poziționată în mod unic în materie de justiție și, prin urmare, are datoria, mijloacele și oportunitatea de a promova un sistem juridic corect și echitabil și respectarea drepturilor omului și constituționale în colaborare cu statul, sistemul judiciar și organizațiile de acordare a serviciilor juridice;

ÎNTRUCÂT există tradiții în America dar și noi eforturi sunt în curs de desfășurare în mai multe țări, inclusiv colaborări între barouri, firme de avocatură de interes public și privat, școli de drept, fundații, actori guvernamentali și organizații neguvernamentale, pentru a răspunde acestor nevoi legale;

ÎNTRUCÂT o mișcare concertată în America pentru a promova accesul la justiție prin muncă pro bono ar întări angajamentele față de democrație și serviciul public în profesia de avocat;

NOI, subsemnații, declarăm solemn angajamentul nostru pentru activitatea pro bono, declarând după cum urmează:

Membrii profesiei juridice au responsabilitatea de a oferi servicii juridice pro bono. Această responsabilitate se datorează rolului și scopului profesiei în societate și angajamentului său implicit față de un sistem juridic corect și echitabil. Expresia „pro bono” provine de la sintagma latină pro bono publico, care se referă la acțiunile desfășurate „pentru binele public”.

În sensul prezentei Declarații, serviciile juridice pro bono sunt cele furnizate fără plată sau așteptarea unei plăți, în principal în beneficiul persoanelor sau comunităților defavorizate sau al organizațiilor care le asistă. Acestea pot include reprezentarea persoanelor, a comunităților sau a organizațiilor în chestiuni de interes public care altfel nu ar putea obține o reprezentare eficientă.

---

² Accesată la <https://www.vancecenter.org/images/stories/vancecenter/english.pdf>

În plus, serviciile juridice pro bono pot servi de asemenea, instituțiilor civice, culturale și educaționale care deserveșc interesul public care, altfel, nu ar putea obține o reprezentare eficientă.

Serviciile juridice pro bono ar trebui să beneficieze de aceeași calitate de reprezentare ca serviciile prestate clienților comerciali și într-o manieră care să respecte normele și standardele etice aplicabile.

Furnizarea eficientă a serviciilor juridice pro bono necesită cooperarea dintre diferiții actori din domeniul juridic - inclusiv a barourilor, firmelor de drept privat și de interes public, școlilor de drept, fundațiilor, actorilor guvernamentali și organizațiilor neguvernamentale.

NOI, subsemnații, fiecare într-o manieră compatibilă cu rolurile noastre din profesia de avocat, ne angajăm:

Să acționăm pentru a îmbunătăți reprezentarea legală eficientă pentru persoanele și comunitățile sărace sau defavorizate;

Să consolidăm accesul pe scară largă și eficientă la justiție și la serviciile juridice pentru persoanele și comunitățile care nu dispun de acest acces;

Să furnizăm, în mod pro bono, mai mult de 20 de ore sau trei zile de servicii juridice per avocat individual pe an sau în cazul firmelor de avocatură, instituțiilor sau altor grupuri de avocați, o medie de peste 20 de ore pe avocat pe an. Acest angajament ar trebui să fie îndeplinit în termen de trei ani de la aprobarea prezentei Declarații;

Să consolidăm angajamentul profesiei față de furnizarea și extinderea serviciilor juridice pro bono, subliniind importanța și practica lor în educația juridică;

Să sprijinim înființarea, dezvoltarea și funcționarea organizațiilor neguvernamentale dedicate furnizării de servicii juridice în interes public; și

Să avansăm și să promovăm în cadrul profesiei recunoașterea și promovarea serviciilor juridice pro bono ca parte a standardelor și obligațiilor etice ale avocaților.

Prezenta Declarație nu intenționează să modifice sau să înlocuiască orice legislație, rezoluție sau cod etic existent în orice jurisdicție, firmă sau instituție, care este mai favorabilă furnizării de servicii juridice pro bono.

Prezenta declarație va intra în vigoare de la 1 ianuarie 2008.

Declarația Pro Bono a Republicii Cehe³

Noi, subsemnații, membri ai profesiei juridice cehe, declarăm că intenționăm solemn să ne asumăm partea de responsabilitate pentru protejarea drepturilor omului și a interesului public și să continuăm tradiția activității de voluntariat de către avocații din aceste domenii.

Societatea noastră se dezvoltă rapid, atât din punct de vedere economic, cât și din punct de vedere social. Legea joacă un rol important în această dezvoltare. Suntem convinși că este foarte important să nu uităm că este sarcina unui stat modern, bazat pe statul de drept, să ofere cel mai larg acces posibil tuturor pentru asistență juridică calificată.

Prin semnarea acestei Declarații susținem ideea, exprimată în Codul de conduită pentru avocații europeni, că „Într-o societate bazată pe respectul pentru statul de drept, avocatul îndeplinește un rol special”.⁴ Ne fondăm de asemenea pe Recomandarea Rec (2000) 21 privind libertatea de exercitare a profesiei de avocat, care încurajează promovarea accesului la justiție a persoanelor aflate într-o situație vulnerabilă din punct de vedere economic, în special prin acordarea de asistență juridică și consiliere.⁵

Prin urmare, susținem dezvoltarea furnizării de servicii juridice pro bono. Credem că este important ca avocații să-și dedice voluntar o parte din resursele lor, în măsura în care sunt capabili, oferind servicii juridice gratuite în beneficiul persoanelor, grupurilor și intereselor dezavantajate.

În acest context, trebuie să subliniem rolul de neînlocuit al statului în acordarea accesului la asistență juridică. Subliniem că dezvoltarea conceptului pro bono nu eliberează statul de propria responsabilitate în acest domeniu.

Conștienți de aceste circumstanțe, dorim să sprijinim dezvoltarea ideii de pro bono pentru a ne exprima nu numai interesul nostru pentru domeniile publice și sociale, ci și pentru a încuraja comportamentul etic în cadrul profesiei de avocat. Ca grup de profesioniști influenți, dorim să contribuim și la dezvoltarea societății civile.

Scopul nostru este să susținem în cea mai mare măsură posibilă acele instituții și persoane care contribuie la protejarea interesului public, inclusiv protecția drepturilor omului. Reamintim rolul

---

³ Declarația Pro Bono a fost elaborată de către Alianța Pro Bono (www.probonoalliance.cz, www.probonocentrum.cz). Declarația a fost deschisă spre semnare la deschiderea oficială a centrului de informare pro bono din Praga, la 25 iunie 2018. Accesată la <http://www.probonocentrum.cz/english/pro-bono-declaration>.

⁴ Preambul Codului de Conduită al Avocaților din Uniunea Europeană, adoptat de către CCBE, la Sesiunea Plenară din 28 octombrie 1998 și modificată corespunzător la Sesiunile Plenare ale CCBE din 28 noiembrie 1998 și 6 decembrie 2002.

⁵ Recomandarea Rec (2000) 21 privind libertatea de exercitare a profesiei de avocat adoptată de către Comitetul de Miniștri din 25 octombrie 2000.

extrem de important jucat în aceste domenii de către organizațiile non-guvernamentale, non-profit (ONG-uri). Considerăm că cooperarea dintre avocați și ONG-uri este naturală și dezirabilă.

Suntem conștienți de faptul că nu toți avocații din Republica Cehă au capacitatea de a acorda o parte semnificativă din timpul și capacitățile lor de lucru pentru pro bono. Cu toate acestea, suntem convinși că există un potențial deosebit pentru dezvoltarea conceptului pro bono în această țară și suntem gata să contribuim la această dezvoltare în măsura în care suntem capabili.

Germania: Definiția Pro Bono de către membrii Pro Bono Deutschland e.V.⁶

Membrii Pro Bono Deutschland e.V. au dezvoltat următoarea definiție pentru activitatea lor pro bono:

„Consultanța juridică pro bono este consiliere juridică gratuită pentru o cauză bună și constă în consilierea și reprezentarea organizațiilor non-profit, a organizațiilor neguvernamentale, a fondurilor fiduciare și a persoanelor nevoiașe care urmăresc cauze legitime, dar care nu beneficiază de sistemul legal de asistență juridică, precum și angajamentul de a promova și de a răspândi statul de drept și drepturile omului. Scopul consilierii juridice pro bono este de a face expertiza profesională și resursele unei firme de avocatură disponibile pentru o cauză bună, în majoritatea cazurilor o cauză caritabilă, și pentru a dezvolta astfel angajamentul civic ca parte a activităților profesionale. Consultanța juridică pro bono urmează să îndeplinească aceleași standarde de calitate profesională ca și serviciile juridice cu plată. În principiu, serviciile juridice pro bono sunt, de asemenea, acordate doar în acele cazuri pentru care nu există o „piață” sau este una foarte limitată. Părțile care solicită astfel de servicii de consultanță nu sunt în stare să suporte costurile consilierii juridice din cauza situației lor economice sau a reglementărilor, sau nu doresc să facă acest lucru dorind utilizarea preferențială a fondurilor lor în scopuri caritabile proprii.”

---

⁶ O asociație fondată în 2011 de către 30 de firme de avocatură germane și internaționale fondată în 2011 <http://www.pro-bono-deutschland.org/>.

Ungaria: Rolul Avocaților Maghiari în Promovarea Bunului Public (Pro Bono Publico)⁷

La realizarea acestei Declarații, ne amintim de moștenirea îndepărtată și mândră a profesiei juridice maghiare în avansarea bunului public.

Recunoaștem că în ultimele decenii schimbarea sistemului nostru politic și nevoia crescândă de servicii juridice determinate de transformarea noastră economică au pus sarcini severe asupra avocaților practicieni, ducând la creșterea volumului de muncă și o atenție insuficientă pentru binele public.

Din acest motiv, Noi avocații maghiari semnatori ai acestui document resimțim nevoia de a ne reafirma angajamentul etic și profesional față de principiile stabilite ale serviciului juridic pro bono, obligându-ne să contribuim într-un anumit fel la furnizarea de servicii juridice gratuite sau cu costuri reduse persoanelor care nu pot să și le permită în caz contrar și organizațiilor care se dedică unor cauze demne în serviciul țării noastre.

Credem cu tărie că toți colegii noștri pot găsi un echilibru adecvat între lucrul pentru clienții lor care își pot permite să plătească și pentru cei care nu pot, deoarece este responsabilitatea noastră etică de a ne asigura că toți membrii societății maghiare beneficiază de servicii juridice.

Observăm, agreând, recomandarea Consiliului Europei precum că „avocații ar trebui să fie încurajați să ofere servicii juridice persoanelor aflate într-o poziție slabă din punct de vedere economic”,⁸ precum și explicația că "accesul egal la justiție atât pentru cei bogați, cât și pentru cei săraci este esențială pentru menținerea statului de drept. Prin urmare, este important să se ofere servicii juridice eficiente tuturor celor ale căror drepturi și interese sunt în pericol, inclusiv persoanelor care nu sunt în măsură să le plătească. Obligația principală de a furniza aceste servicii și de a garanta calitatea acestora revine profesiei juridice și rezultă din independența acesteia. Cu toate acestea, statul (și comunitatea în ansamblu) are obligația de a susține profesia de avocat în îndeplinirea acestei responsabilități.”⁹

Prin aderarea la această Declarație, recunoaștem și îmbrățișăm spiritul Codului de conduită pentru avocații din Uniunea Europeană,¹⁰ care afirmă că „în societatea bazată pe respectarea statului de drept, avocatul îndeplinește un rol special”.

Deși suntem conștienți de faptul că nu fiecare avocat din Ungaria are capacitatea de a se angaja la același nivel de muncă pro bono, încurajăm totuși toți avocații să caute modalități de a împărtăși responsabilitatea de a ajuta.

---

⁷ Adoptată în 2006.

⁸ Recomandarea Consiliului Europei nr. R(2000)21 privind Libertatea de exercițiu a profesiei de avocat.

⁹ Recomandarea Consiliului Europei nr. R(2000)21, Memorandumul Explicativ ([http://cm.coe.int/ta/rec/2000/ExpRec\(00\)21.htm](http://cm.coe.int/ta/rec/2000/ExpRec(00)21.htm)).

¹⁰ Adoptată de către CCBE în 1988, modificată în 2002 (http://www.ccbe.org/doc/En/code2002_en.pdf).

Nigeria: Declarația Pro Bono pentru membrii Asociației Baroului din Nigeria (ABN)¹¹

ÎNTRUCÂT accesul la justiție și la reprezentarea juridică sunt esențiale pentru societățile democratice;

ÎNTRUCÂT resursele guvernului și ale organizațiilor de servicii juridice sunt insuficiente pentru a satisface nevoile juridice critice ale persoanelor și comunităților sărace și dezavantajate, lăsând deseori aceste nevoi nesatisfăcute;

ÎNTRUCÂT, prin urmare, nu toți membrii societății au acces semnificativ la justiție sau la o reprezentare juridică eficientă, și acest lucru este valabil în special pentru persoanele și comunitățile sărace și defavorizate;

ÎNTRUCÂT absența accesului la justiție și la reprezentarea juridică subminează încrederea publicului în instituțiile guvernamentale și judiciare și democrație;

ÎNTRUCÂT profesia de avocat are un rol privilegiat și este poziționată în mod unic în materie de justiție și, prin urmare, are datoria, mijloacele și oportunitatea de a promova un sistem juridic corect și echitabil și respectarea drepturilor omului și constituționale în colaborare cu Statul, sistemul judiciar și organizațiile de furnizare a serviciilor juridice;

ÎNTRUCÂT se desfășoară noi eforturi în Nigeria, inclusiv colaborări între asociațiile barourilor, firme de avocatură de interes public și privat, școli de drept, fundații, actori guvernamentali și organizații neguvernamentale, pentru a răspunde acestor nevoi legale presante și nesatisfăcute;

ÎNTRUCÂT, ABN conduce o mișcare concertată în Nigeria pentru a promova accesul la justiție prin activități pro bono care ar consolida angajamentele față de democrație și serviciul public în profesia de avocat;

NOI, subsemnații, declarăm solemn angajamentul nostru pentru pro bono, declarând după cum urmează:

Membrii ABN au responsabilitatea de a oferi servicii juridice pro bono. Această responsabilitate se datorează rolului și scopului profesiei în societate și angajamentului său implicit față de un sistem juridic corect și echitabil.

Pro bono este derivat din expresia latină pro bono publico, care se referă la acțiunile desfășurate „pentru binele public”.

În sensul prezentei Declarații, serviciile juridice pro bono sunt cele furnizate fără plată sau fără așteptarea unei plăți, în principal în beneficiul persoanelor sau comunităților sărace sau

---

¹¹ Pregătită de Cabinetul Președintelui Baroului Nigeriei și Secretariatul acesteia, Abuja. Accesibil la: http://www.internationalprobono.com/resources/item.291360-Nigerian_Pro_Bono_Declaration.

defavorizate sau al organizațiilor care le asistă. Acestea pot include reprezentarea persoanelor, a comunităților sau a organizațiilor în chestiuni de interes public care altfel nu ar putea obține în caz contrar o reprezentare eficientă.

În plus, de serviciile juridice pro bono pot beneficia, de asemenea, instituțiile civice, culturale și educaționale care deserveșc interesul public care, altfel, nu ar putea obține o reprezentare eficientă.

Serviciile juridice pro bono ar trebui să fie de aceeași calitate de reprezentare ca serviciile oferite clienților plățitori, și într-o manieră compatibilă cu normele etice și standardele aplicabile.

Furnizarea eficientă a serviciilor juridice pro bono necesită cooperarea dintre diferiții actori din domeniul juridic - inclusiv barourile, firmele de drept privat și de interes public, școlile de drept, fundațiile, actorii guvernamentali și organizațiile neguvernamentale.

NOI, subsemnații, fiecare într-o manieră compatibilă cu rolurile noastre în profesia de avocat, ne angajăm:

Să acționăm pentru a îmbunătăți reprezentarea legală eficientă pentru persoanele și comunitățile sărace sau defavorizate;

Să consolidăm accesul efectiv și pe scară largă la justiție și la serviciile juridice pentru persoanele și comunitățile care nu dispun de acest acces;

Să furnizăm, în mod pro bono, mai mult de 20 de ore sau trei zile de servicii juridice per avocat individual pe an sau în cazul firmelor de avocatură, instituții sau alte grupuri de avocați, în medie peste 20 de ore pe avocat pe an. Acest angajament ar trebui îndeplinit în termen de trei luni de la aprobarea prezentei declarații;

Să consolidăm angajamentul profesiei față de furnizarea și extinderea serviciilor juridice pro bono, subliniind importanța și practica sa în educația juridică;

Să sprijinim înființarea, dezvoltarea și funcționarea organizațiilor neguvernamentale dedicate furnizării de servicii juridice în interes public; și

Să promovăm și să avansăm în cadrul profesiei recunoașterea și promovarea serviciilor juridice pro bono ca parte a standardelor și obligațiilor etice ale avocaților.

Această Declarație nu intenționează să modifice sau să înlocuiască orice altă legislație existentă LPJ (Legea Profesioniștilor Juridici) sau, rezoluție sau codul etic al ABN, care este mai favorabil furnizării de servicii juridice pro bono.

Prezenta Declarație va intra în vigoare la 1 ianuarie 2009.

Polonia: Avocații polonezi pentru bunul public / Declarația publică Pro Bono¹²

Prin această Declarație, noi, subsemnații, reprezentanți ai profesiei juridice poloneze, reamintim tradiția noastră îndelungată de muncă pentru binele public.

Datorită creșterii economice și dezvoltării sociale în țara noastră, constatăm o creștere a cererii de servicii juridice gratuite celor mai nevoiași, incluzând atât indivizii, cât și agențiile neguvernamentale care reprezintă interesele persoanelor dezavantajate și excluse, precum și o creștere a sarcinilor reprezentanților tuturor profesiilor juridice. Drept urmare, profesiunea noastră nu a fost întotdeauna capabilă să răspundă așteptărilor și nevoilor societății în care trăim și lucrăm, iar acțiunea pentru binele public necesită acum din partea noastră un angajament și o dedicație mai importantă.

În consecință, ca reprezentanți ai profesiei juridice poloneze, dorim să revitalizăm conceptul de muncă pentru binele public, să ne manifestăm respectul pentru etica profesională și să încurajăm toți avocații să caute mijloace care să le permită să lucreze pentru binele societății.

Credem că este datoria noastră să ne asigurăm că toți membrii societății, indiferent de situația lor financiară, pot să primească sfaturi profesionale atunci când este necesar. Este intenția noastră ca, în măsura în care este posibil, profesia noastră să deservească instituțiile și organizațiile care lucrează pentru binele societății și toate persoanele care nu dispun de mijloace suficiente pentru a obține consultanța juridică necesară, fără plată sau cu o plată simbolică.

Prin semnarea acestei declarații, susținem spiritul Codului de Conduită al Avocaților Europeni, care subscrie la principiul că „*Într-o societate bazată pe respectul pentru statul de drept, avocatul îndeplinește un rol special*”.¹³ Considerăm că profesia noastră a îndeplinit întotdeauna acest rol și va continua să facă acest lucru.

Întrebuințând cunoștințele noastre profesionale, dorim să servim acest principiu și să contribuim la construirea unei adevărate societăți civile în Polonia.

---

¹² Adoptată în 2007.

¹³ Codul de Conduită al Avocaților Europeni (CCBE), pct. 1.1 al Preambulului.

Regatul Unit: Protocolul Comun pentru Asistența Juridică Pro Bono¹⁴

Protocolul Pro Bono, elaborat în comun de către unitățile Unitatea Pro Bono a Baroului și LawWorks, stabilește modul în care ar trebui să fie îndeplinită activitatea pro bono. Acesta a fost semnat de o gamă largă de persoane implicate în furnizarea de servicii pro bono, inclusiv Consiliul Baroului, Unitatea Pro Bono a Baroului, complete ale Camerelor, firme de avocatură și școli de drept.

<...>

PROTOCOLUL COMUN PENTRU ASISTENȚA JURIDICĂ PRO BONO

Pe parcursul etapelor de-a lungul carierei lor, mulți avocați consideră activitatea Pro Bono drept parte integrantă a calității lor de membru a profesiei de avocat, în asigurarea accesului la justiție și în satisfacerea necesităților juridice neîndeplinite. Acest Protocol a fost convenit să stabilească valorile esențiale ale unei astfel de activități și să ajute pe cei care o întreprind și pe clienții lor. Mulți avocați întreprind activități de caritate de diferite tipuri. Cu toate acestea, scopul acestui protocol este de a se concentra în mod special pe furnizarea de către avocați a competențelor lor juridice sub forma Asistenței Juridice Pro Bono.

Ce este Asistență Juridică Pro Bono?

1.1. Când ne referim la Asistență Juridică Pro Bono, ne referim la consilierea juridică sau reprezentarea oferită de avocați persoanelor și grupurilor comunitare care nu își pot permite să plătească pentru această consiliere sau reprezentare și unde finanțarea publică nu este disponibilă.

1.2. Asistența juridică este Asistență Juridică Pro Bono numai dacă este gratuită pentru client, fără plată către avocat sau firma de avocatură (indiferent de rezultat) și oferită în mod voluntar fie de avocat, fie de firma sa.

1.3. Asistența Juridică Pro Bono este întotdeauna doar un element adițional și nu un substitut al unui sistem adecvat de servicii juridice finanțate din fonduri publice.

Cum ar trebui să se acorde Asistența Juridică Pro Bono?

2.1. Asistența Juridică Pro Bono ar trebui să se realizeze întotdeauna la un standard înalt. Aceasta înseamnă în particular că:

---

¹⁴ Accesibil la: http://lawworks.org.uk/?id=protocol_text.

2.2. Disponibilitatea consultanței juridice sau reprezentării juridice adecvate finanțate din fonduri publice ar trebui să fie întotdeauna luată în considerare înainte ca un avocat să se angajeze în Asistență Juridică Pro Bono.

2.3. Atunci când un avocat este solicitat pentru un caz de Asistență Juridică Pro Bono, avocatul trebuie să comunice o decizie într-un termen rezonabil.

2.4. Condițiile în care se desfășoară Asistența Juridică Pro Bono, inclusiv circumstanțele în care pot fi încetate raporturile, trebuie să fie clarificate de la început.

2.5. Asistența Juridică Pro Bono ar trebui să fie efectuată numai de un avocat care este instruit în mod corespunzător, are competențe și experiență adecvate și, dacă este necesar, este supravegheat în mod corespunzător pentru munca în cauză.

2.6. Avocatul care prestează o acțiune în cadrul Asistenței Juridice Pro Bono (și, dacă este cazul, supraveghetorul său) nu trebuie să aibă mai puțin decât nivelul minim de expertiză și experiență juridică care ar fi necesar în cazul în care lucrarea respectivă ar fi fost plătită.

2.7. Clientul nu trebuie în nici un caz să fie înșelat în ceea ce privește aptitudinile sau abilitatea avocatului de a întreprinde Asistența Juridică Pro Bono.

2.8. Odată ce un avocat a fost de acord să întreprindă o acțiune de Asistență Juridică Pro Bono, avocatul (și, dacă este cazul, firma lui) trebuie să acorde acelei acțiuni aceeași prioritate, atenție și grijă ca și pentru munca plătită.

2.9. Asistența Juridică Pro Bono nu trebuie să fie întreprinsă fără asigurarea corespunzătoare.

2.10. Un avocat care are îndoieli sau dificultăți în legătură cu o acțiune de Asistență Juridică Pro Bono ar trebui să solicite sfaturi de la o organizație Pro Bono sau de la Consiliul Baroului, firma de avocatură sau Institutul Juridic Executiv.

DISPOZIȚII AUXILIARE

1. RELAȚIILE ÎNTRE ORGANIZAȚIILE PRO BONO ȘI AVOCAȚII

1.1. Acolo unde este posibil, avocații capabili să acorde asistență juridică pro bono sunt încurajați să facă acest lucru printr-o organizație pro bono, prin sectorul non-profit sau prin ambele.

1.2. Asistența Juridică Pro Bono va fi furnizată mai eficient prin coordonarea relațiilor dintre avocați, organizații pro bono și organizații non-profit, cum ar fi Centrele de Drept și CABx.

1.3. Atunci când un avocat este solicitat de o organizație pro bono sau de o agenție nonprofit să preia un anumit caz de Asistență Juridică Pro Bono, este de așteptat ca avocatul să țină seama în

mod corespunzător de orice confirmare acordată organizației pro bono sau agenției non-profit că avocatul era pregătit să preia cazul de Asistență Juridică Pro Bono.

1.4. Asociațiile de avocați, casele de avocatură și departamentele juridice ar trebui, ori de câte ori este posibil, să încurajeze și să sprijine angajarea avocaților în Asistență Juridică Pro Bono, inclusiv preluarea cazurilor "in-house".

2. CONTRIBUȚIA PERSOANELOR CARE NU SUNT CALIFICATE SUFICIENT SAU CARE SUNT ÎN ALT FEL INDISPONIBILE PENTRU A ACORDA ASISTENȚĂ JURIDICĂ PRO BONO

2.1. Personalul ne-juridic din cadrul unei asociații de avocați sau al unei firme de avocatură ar trebui să aibă posibilitatea de a aduce aceeași contribuție la un caz de Asistență Juridică Gratuită ca și pentru o parte din munca plătită.

2.2. Studenții la drept și avocații stagiași au o contribuție importantă în Asistență Juridică Pro Bono. Cu toate acestea, această contribuție trebuie să fie supravegheată în mod corespunzător și trebuie să fie precedată de o instruire adecvată.

2.3. În cazul în care este necesar, avocați calificați și experimentați, cu profil academic sunt în mod special încurajați să ia în considerare furnizarea de instruire altor persoane pentru a le permite să acorde Asistență Juridică Pro Bono dacă nu sunt în măsură să ofere consultanță sau reprezentare juridică ei înșiși. Furnizarea de cursuri juridice pro bono este o contribuție importantă la Activitatea Juridică Pro Bono.

3. PARTICIPAREA LA ACTIVITĂȚILE JURIDICE PRO BONO CA O CARACTERISTICĂ A CALITĂȚII DE MEMBRU A PROFESIEI JURIDICE

3.1. Un angajament față de acordarea de Asistență Juridică Pro Bono este încurajat pe tot parcursul vieții profesionale a avocatului, în calitate de student și în practică, până la pensionare inclusiv.

Statele Unite: Norma Model 6.1 privind Serviciul Pro Bono Voluntar al Baroului American¹⁵

Fiecare avocat are responsabilitatea profesională de a acorda servicii juridice celor care nu și le pot permite. Un avocat ar trebui să aspire să acorde cel puțin (50) de ore de servicii juridice pro bono publico pe an. Pentru a-și îndeplini această responsabilitate, avocatul ar trebui:

(a) să furnizeze o majoritate substanțială a acelor (50) de ore de servicii juridice fără o plată sau fără așteptarea unei plăți următoarelor categorii:

(1) persoanelor cu resurse limitate, sau

(2) organizațiilor caritabile, religioase, civice, comunitare, guvernamentale sau educaționale în cauze care sunt prevăzute să soluționeze prioritar necesitățile persoanelor cu resurse limitate; și

(b) să furnizeze orice alte servicii suplimentare, prin:

(1) furnizarea de servicii juridice nefacturate sau facturate cu o taxă substanțial redusă pentru persoane, grupuri sau organizații care urmăresc să garanteze sau să protejeze drepturi civile, libertățile civile sau drepturile publice, sau organizațiile caritabile, religioase, civice, comunitare, guvernamentale sau educaționale în cauze care urmăresc scopurile organizației, unde plata standard a serviciilor juridice ar reduce substanțial resursele economice ale organizației sau ar fi în alt fel nepotrivite;

(2) furnizarea de servicii juridice cu o taxă substanțial redusă pentru persoanele cu mijloace limitate; sau

(3) participarea în activități destinate îmbunătățirii legii, sistemului juridic sau profesiei juridice.

În plus, un avocat ar trebui să contribuie în mod voluntar la susținerea financiară a organizațiilor care furnizează servicii juridice persoanelor cu resurse limitate.

Comentariu¹⁶

[1] Fiecare avocat, indiferent de proeminența sa profesională sau volumul de muncă profesional, are responsabilitatea de a oferi servicii juridice celor care nu pot plăti, iar implicarea personală în problemele persoanelor dezavantajate poate constitui una dintre cele mai reușite experiențe din viața unui avocat. Asociația Barorilor Americane solicită tuturor avocaților să ofere un minim de 50 de ore de pro bono servicii anual. Cu toate acestea, Statele pot decide să aleagă un număr mai mare sau mai mic de ore de serviciu anual (care poate fi exprimat ca procent din timpul profesional

---

¹⁵ Accesibil la: http://www.americanbar.org/groups/probono_public_service/policy/aba_model_rule_6_1.html

¹⁶ Accesibil la:

https://www.americanbar.org/groups/professional_responsibility/publications/model_rules_of_professional_conduct/rule_6_1_voluntary_pro_bono_publico_service/comment_on_rule_6_1.html

al unui avocat), în funcție de nevoile locale și de condițiile locale. Este recunoscut că, în unii ani, un avocat poate acorda mai mult sau mai puține ore decât standardul anual specificat, dar în cursul carierei sale juridice, fiecare avocat ar trebui să furnizeze în medie pe an numărul de ore prevăzute în acest Regulament. Serviciile pot fi executate în materie civilă sau în materie penală sau cvasi-penală, pentru care nu există obligația guvernamentală de a furniza fonduri pentru reprezentare juridică, cum ar fi cazurile de apel după pronunțarea pedepsei cu moartea.

[2] Alineatele (a) (1) și (2) recunosc necesitatea critică a serviciilor juridice existente în rândul persoanelor cu resurse limitate, prevăzând faptul că o majoritate substanțială a serviciilor juridice acordate anual celor defavorizați se furnizează fără plată sau așteptarea unei plăți. Serviciile juridice acordate în temeiul acestor paragrafe constau într-o gamă completă de activități, inclusiv reprezentare individuală și de grup, furnizarea de consultanță juridică, lobby-ul legislativ, elaborarea regulilor administrative și furnizarea de instruire gratuită sau îndrumare a celor care reprezintă persoane cu resurse limitate. Varietatea acestor activități ar trebui să faciliteze participarea avocaților guvernamentali, chiar și atunci când există restricții privind angajarea lor în practica juridică în afara funcției.

[3] Persoanele eligibile pentru servicii juridice conform paragrafelor (a) (1) și (2) sunt cele care se califică pentru participarea la programe finanțate de Corporația de Servicii Juridice și cele ale căror venituri și resurse financiare depășesc nesemnificativ orientările utilizate de aceste programe dar cu toate acestea, nu-și pot permite consilierea juridică. Serviciile juridice pot fi oferite persoanelor fizice sau unor organizații cum ar fi azilurile persoanelor fără adăpost, centre pentru femeile abuzate și oficiile de alimente pentru cei cu resurse limitate. Termenul "organizații guvernamentale" include, dar nu se limitează la, programe de protecție publică și secții ale agențiilor guvernamentale sau din sectorul public.

[4] Deoarece serviciul trebuie furnizat fără plată sau așteptări de plată, intenția avocatului de a furniza servicii juridice gratuite este esențială pentru ca munca efectuată să se încadreze în sensul alin. (1) și (2). În consecință, serviciile prestate nu pot fi considerate pro bono în cazul în care nu este colectată o plată anticipată, dar acordarea onorariilor legale statutare într-un caz inițial acceptat ca pro bono nu ar descalifica astfel de servicii de la includerea în această secțiune. Avocații care primesc plăți în astfel de cazuri sunt încurajați să contribuie cu o parte corespunzătoare din aceste plăți pentru susținerea organizațiilor sau proiectelor de care beneficiază persoanele cu mijloace limitate.

[5] Deși este posibil ca un avocat să-și îndeplinească responsabilitatea anuală de a efectua servicii pro bono exclusiv prin intermediul activităților descrise la punctele (a) (1) și (2), în măsura în care orarul de serviciu a rămas neîndeplinit, restul angajamentului poate fi îndeplinit într-o varietate de moduri, după cum se prevede la litera (b). Restricțiile constituționale, statutare sau reglementare pot interzice sau împiedica avocații sectorului public sau judecătorii să efectueze serviciile pro bono descrise la paragrafele (a) (1) și (2). În consecință, în cazul în care se aplică aceste restricții, avocații și judecătorii din sectorul guvernamental și din sectorul public își pot îndeplini răspunderea pro bono prin efectuarea serviciilor descrise la litera (b).

[6] Alineatul (b) (1) include furnizarea anumitor tipuri de servicii juridice celor ale căror venituri și resurse financiare îi plasează peste mijloacele limită. De asemenea, permite avocatului pro bono să accepte o taxă substanțial redusă pentru servicii. Exemple de aceste tipuri de probleme care pot fi încadrate de acest paragraf includ revendicările din Primul Amendament, revendicările din Titlul VII și revendicările privind protecția mediului. În plus, pot fi reprezentate o gamă largă de organizații, inclusiv servicii sociale, cercetare medicală, grupuri culturale și religioase.

[7] Alineatul (b) (2) se referă la cazurile în care avocații sunt de acord și primesc o plată modestă pentru furnizarea de servicii juridice persoanelor care dispun de resurse limitate. În această secțiune este încurajată participarea la programele judiciare și acceptarea reprezentării în instanță acolo unde plata este în mod substanțial sub rata obișnuită a avocatului.

[8] Alineatul (b) (3) recunoaște valoarea avocaților care se angajează în activități care îmbunătățesc legea, sistemul juridic sau profesia de avocat. Activitatea în comitetele de asociere a barourilor, consiliile programelor de pro bono sau de servicii juridice, participarea la activitățile din cadrul Zilei Justiției, activitate în calitate de instructor de educație juridică continuă, mediator sau arbitru și participarea în lobby-ul legislativ pentru a îmbunătăți legea, sau profesia sunt câteva exemple ale numeroaselor activități care intră sub incidența acestui paragraf.

[9] Întrucât furnizarea de servicii pro bono este o responsabilitate profesională, reprezintă angajamentul etic individual al fiecărui avocat. Cu toate acestea, pot exista momente în care nu este posibil pentru un avocat să se angajeze în servicii pro bono. În astfel de momente, un avocat poate îndeplini responsabilitatea pro bono prin acordarea de sprijin financiar organizațiilor care oferă servicii juridice gratuite persoanelor cu resurse limitate. Acest sprijin financiar ar trebui să fie echivalent în mod rezonabil cu valoarea orelor de serviciu care altfel ar fi fost furnizate. În plus, uneori este mai posibil să se îndeplinească responsabilitatea pro bono în mod colectiv, ca și prin activitățile agregate pro bono ale unei firme.

[10] Deoarece eforturile avocaților individuali nu sunt suficiente pentru a satisface nevoia de servicii juridice gratuite care există în rândul persoanelor cu mijloace limitate, guvernul și profesia au instituit programe suplimentare pentru a furniza aceste servicii. Fiecare avocat ar trebui să susțină financiar astfel de programe, pe lângă furnizarea de servicii pro bono directe sau prin acordarea de contribuții financiare atunci când serviciul pro bono nu este fezabil.

[11] Firmele de avocatură ar trebui să acționeze în mod rezonabil pentru a permite și încuraja toți avocații din firmă să ofere servicii juridice pro bono prevăzute de acest articol.

[12] Responsabilitatea stabilită în acest articol nu este menită să fie aplicată prin intermediul procedurii disciplinare.

**POLITICILE ȘI PROCEDURILE PRO BONO
(AUGUST 2006)**

<...>

I. POLITICILE ȘI PROCEDURILE PRO BONO PENTRU FIRMELE DE AVOCATURĂ MARI

În conformitate cu Rezoluția 121-A, Asociația Baroului American solicită firmelor de avocatură mai mari să adopte strategii eficiente pentru a oferi avocaților lor oportunități de a desfășura activități pro bono și de a adopta politici și proceduri interne pentru a sprijini această activitate, inclusiv politici și proceduri care să asigure că firmele:

- a. calculează orele pro bono ca ore facturabile;
- b. iau în considerare angajamentul avocatului de a promova activitatea ca un element favorabil în promovare și deciziile de remunerare ale asociațiilor și partenerilor;
- c. stabilesc obiective anuale privind numărul de ore cu care contribuie prin programe pro bono firme și numărul de avocați care participă la acestea;
- d. stabilesc și mențin sisteme care asigură că programele pro bono ale firmei sunt gestionate eficient, avocații participanți primesc instruire și ghidare, iar administrația firmei de cel mai înalt nivel supraveghează și participă în aceste programe;
- e. sprijină angajamentul pro bono și implicarea avocaților seniori și pensionați; și
- f. raportează birourilor de informare a facultăților de drept informații specifice privind politicile, practicile și activitățile lor pro bono, inclusiv:
  - i. obiectivele declarate privind numărul de ore pro bono care vor fi acordate de către firmă în fiecare an;
  - ii. numărul de ore pro bono efective cu care a contribuit firma în fiecare dintre ultimii trei ani;
  - iii. numărul mediu de ore pro bono cu care au contribuit asociații juniori, asociații de nivel mediu, asociații seniori și partenerii din cadrul firmei în fiecare din ultimii trei ani;
  - iv. dacă și în ce măsură orele pro bono sunt calculate ca și ore facturabile (dacă se așteaptă ca avocații să îndeplinească obiectivele de ore facturabile);
  - v. dacă și în ce măsură angajamentul avocaților pentru o activitate pro bono este apreciată ca un criteriu în deciziile de promovare și de remunerare;
  - vi. structurile formale pe care firma le întreține pentru a-și gestiona programul pro bono și pentru a oferi instruire și îndrumare avocaților participanți; și
  - vii. dacă firma oferă oportunități de a participa la activități pro bono prin intermediul programelor pro bono, burselor sau programelor de rotație.

<...>

---

¹⁷ Accesibilă la: <https://www.americanbar.org/aba.html>.

Statele Unite: Provocarea/Obiectivele Pro Bono ale firmei de avocatură¹⁸

Recunoscând gravitatea crescândă a nevoilor legale nesatisfăcute ale celor săraci și dezavantajați din comunitățile pe care le deservim și având în vedere că firmele de avocatură majore trebuie să joace un rol de lider în abordarea acestor nevoi nesatisfăcute, firma noastră este bucuroasă să se alăture altor companii din întreaga țară pentru a adera la următoarea declarație de principii și angajându-ne să depunem eforturi pentru a atinge obiectivele voluntare descrise mai jos.

1. Firma noastră își recunoaște obligația instituțională de a încuraja și sprijini participarea tuturor avocaților săi la activitățile pro bono publico. Suntem de acord să promulgăm și să menținem o politică fermă clar articulată și înțeleasă, care declară neechivoc angajamentul firmei de a lucra pro bono.
2. Pentru a sublinia angajamentul nostru instituțional pentru activitățile pro bono, suntem de acord să depunem eforturi pentru a ne asigura că, până cel târziu la sfârșitul anului calendaristic 2015, firma noastră va:
  - (1) contribui anual, cel puțin cu o durată de timp egală cu 5% din totalul orelor facturabile ale firmei sau 100 de ore pe avocat, pentru munca pro bono; sau
  - (2) contribuie anual, cel puțin, cu o durată de timp egală cu 3% din totalul orelor facturabile ale firmei sau 60 de ore pe avocat pentru munca pro bono.
1. Ca o recunoaștere a nevoilor speciale ale celor săraci pentru serviciile juridice, noi credem că activitățile pro bono ale firmei noastre ar trebui să se axeze în mod special pe asigurarea accesului la sistemul de justiție pentru persoanele care nu pot să și-o permită altfel. În consecință, pentru a îndeplini obiectivele voluntare descrise mai sus, suntem de acord că majoritatea timpului minim cu care contribuie firma noastră ar trebui să fie în furnizarea de servicii juridice pe baze pro bono persoanelor cu mijloace limitate sau organizațiilor de caritate, religioase, civice, comunitare, guvernamentale și educaționale în domenii care sunt destinate în primul rând pentru a răspunde nevoilor persoanelor cu mijloace limitate.
2. Recunoscând că este de dorit participarea pe scară largă la activități pro bono, firma noastră este de acord că, în îndeplinirea obiectivelor minime descrise mai sus, vom depune toate eforturile pentru a

---

¹⁸ Obținută de la Institutul Pro Bono și tipărită cu permisiunea lor. Comentariile Institutului Pro Bono la Declarația Principiilor, a se vedea la: <http://www.probonoinst.org/wp-content/uploads/Law-Firm-Challenge-Commentary-2014.pdf>. De asemenea, Centrul Național de Resurse Pro Bono, un ONG din Australia care susține și promovează serviciile pro bono din Australia a dezvoltat o Declarație a Principiilor similară și care încorporează limbajul utilizat în parte de către Institutul Pro bono al SUA pentru Provocările pro bono ale firmei de avocatură. A se vedea la <http://www.nationalprobono.org.au/page.asp?from=8&id=170#LawFirm>.

ne asigura că majoritatea partenerilor și asociaților din firmă participă anual la activități pro bono.

3. În sprijinul acestor principii, firma noastră este, de asemenea, de acord:

a) Să ofere o gamă largă de oportunități de pro bono, de formare și de supraveghere a avocaților din firmă, pentru a se asigura faptul că toți avocații noștri pot beneficia de oportunitatea de a face muncă pro bono;

b) Să se asigure că politicile firmei în ceea ce privește evaluarea, avansarea, productivitatea și compensarea avocaților săi sunt compatibile cu angajamentul ferm al firmei de a încuraja și sprijini participarea pro bono substanțială a tuturor avocaților; și

c) Să monitorizeze progresul firmei față de obiectivele stabilite în această declarație și să raporteze anual progresul acesteia membrilor firmei și Proiectului Pro Bono.

4. Firma noastră recunoaște, de asemenea, obligația firmelor mari de avocatură de a contribui financiar la organizațiile care oferă gratuit servicii juridice persoanelor cu mijloace limitate.

5. După cum se utilizează în această declarație, termenul "pro bono" se referă la activitățile firmei întreprinse în mod normal, fără a se aștepta la o plată și realizate în afara practicii comerciale și constând în (i) furnizarea de servicii juridice persoanelor cu mijloace limitate sau organizațiilor caritabile, religioase, civice, comunitare, guvernamentale și educaționale în domenii care sunt destinate în primul rând nevoilor persoanelor cu mijloace limitate; (ii) acordarea de asistență juridică persoanelor, grupurilor sau organizațiilor care urmăresc să asigure sau să protejeze drepturile civile, libertățile civile sau drepturile publice; și (iii) acordarea de asistență juridică organizațiilor caritabile, religioase, civice, comunitare, guvernamentale sau educaționale în materie de promovare a scopurilor lor organizaționale, în care plata onorariilor legale standard ar diminua semnificativ resursele economice ale organizației sau ar fi altfel nepotrivite.

Vă rugăm să returnați Declarația semnată la: Pro Bono Project / Institutul Pro Bono

1025 Connecticut Avenue, NW, Suite 205 ~ Washington, DC 20036

202.729.6699 ~ 202.296.0303 fax~probono@probonoinst.org~www.probonoinst.org

© Institutul Pro Bono 2015